

[Pelle Voigt]

sikkerhedspolitiske beslutninger at orientere Folketinget gennem konsultationsproceduren i Det Udenrigspolitiske Nævn, og jeg kunne godt tænke mig at få ministerens forsikring om, at det i de tilfælde, hvor der allerede er indgået aftaler, faktisk er sket.

Desuden synes jeg, det kunne have været rimeligt, om ministeren i sit svar var kommet ind på, hvor mange aftaler der eksisterer. Der eksisterer visse rammeaftaler med hensyn til de såkaldte COB-baser, de udpegede flyvestationer i Jylland, men der må også eksistere en aftale eller et udkast til en aftale vedrørende marinekorpsset, og der må vel også være en aftale om modtagelsen af den 9. amerikanske infanteribrigade, som jeg til min store overraskelse her for nylig har kunnet læse under den sidste større NATO-øvelse, Wintex, pludselig blev landsat i Århus. Hvis det skal kunne lade sig gøre at landsætte denne infanteribrigade i Tirstrup lufthavn, må der vel være indgået en aftale om, hvordan det rent praktisk kan lade sig gøre, og hvilke folk i Århus og omegn der skal springe til og hjælpe med, så dette meget omfattende militærapparat pludselig og uventet kan ned sættes dér.

Disse og andre spørgsmål, som jeg er sikker på at vi får en anledning til at starte en drøftelse af her i dag, synes jeg under alle omstændigheder demonstrerer, at der er et klart behov for en øget parlamentarisk og i og for sig også folkelig indsigt i, hvad der foregår med hensyn til forstærkningsproblematikken, og her vil jeg igen henvise til det ubegribelige i, at aftaler, der i fem år har kunnet være offentlige i vort sydlige naboland, stadig væk skal forholdes den danske befolkning, som må lade sig nøje med bemærkninger som f.eks. den i forsvarsministerens redegørelse fra 1986 – og jeg citerer fra side 21:

»Aftalen om flyforstærkninger, amfibiestyrkerne, infanteridivisioner fra USA forventes underskrevet i foråret 1987.«

Det er det eneste, vi har hørt om den, derefter hørte man aldrig mere. Er den underskrevet i foråret 1987, eller er den ikke underskrevet i foråret 1987 af ministeren? Og har Det Udenrigspolitiske Nævn fået besked? Jeg mener, det er uomtvisteligt, at vi her har et demokratisk problem, og derfor vil jeg gerne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget opfordrer regeringen til inden indgåelse af yderligere forstærkningsaftaler eller værtnationsaftaler at fremlægge disse aftaler til godkendelse i Folketinget.

Tinget går derefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 23).

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i debatten.

Lasse Budtz (S):

I Socialdemokratiet synes vi, det er vigtigt allerede her at fastslå, at allierede forstærkninger kun kan tilføres Danmark, hvis den danske regering har amodet om forstærkningerne eller godkendt, at de kommer. Regeringen kan ikke give denne tilladelse, før den har forelagt spørgsmålet for Folketinget. Skulle der blive tale om en politisk eksplosiv kriseudvikling, kan det i nødstilfælde være Det Udenrigspolitiske Nævn, man skal rådføre sig med, men alle eksperter synes at være enige om, at skulle Danmark komme i den ulykkelige situation, at vi må anmode om forstærkninger, vil det ske som følge af en krise, som udvikler sig over et længere tidsrum, og det skulle give den fornødne tid til at rådføre sig.

Det bør tilføjes, at forstærkningerne ikke kan modtage atomvåben, hvis der ikke foreligger en tilladelse fra den danske regering, og jeg tror, at er regeringen socialdemokratisk eller socialdemokratisk ledet, vil en sådan tilladelse ikke blive givet. Dette ville i hvert tilfælde være i fuld overensstemmelse med den atomvåbenpolitik, Socialdemokratiet længe har stået for.

Socialdemokratiet er som bekendt tilhænger af Danmarks medlemskab af NATO, og det er vi, fordi vi gerne vil holde muligheden for at få hjælp – altså forstærkninger – åben. Og det er for at sikre, at forstærkningerne i givet fald kan udnyttes på den mest effektive måde, at der er blevet lavet en række værtnationsaftaler.

Aftalerne er lidt forskellige, alt afhængigt af, hvilken form for mulige forstærkninger de knyttes til. Det drejer sig om så vidt forskellige ting som hjælp til vejvisning, lodsning i havne, oplagring af materiel, sanitetsstøtte, forbedelse af hospitaler, transport, forplejning,